

חוק מידע גנטי (תיקון מס' 3), התשס"ח-2008*

1. תיקון סעיף 2 בחוק מידע גנטי, התשס"א-2000' (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 2 –
- (1) במקום ההגדרה "בדיקה גנטית להורות" יבוא:
"בדיקה גנטית לקשרי משפחה" – בדיקה גנטית לקביעת ממצאים בדבר קשרי משפחה של אדם";
- (2) אחרי ההגדרה "בדיקה גנטית למחקר" יבוא:
"בית דין דתי" – בית דין רבני, בית דין שרעי, בית דין של עדה נוצרית ובית דין דתי דרוזי, כמשמעותם על פי דין";
- (3) אחרי ההגדרה "קרוב" יבוא:
"ראש בית דין דתי" – כל אחד מאלה:
- (1) לעניין יהודים – נשיא בית הדין הרבני הגדול;
- (2) לעניין בני עדה נוצרית – ראש בית הדין הגבוה של אותה עדה נוצרית;
- (3) לעניין מוסלמים – נשיא בית הדין השרעי לערעורים;
- (4) לעניין דרוזים – ראש בית הדין הדתי הדרוזי לערעורים.
2. בסעיף 3 לחוק העיקרי, סעיף קטן (ד) – בטל.
3. אחרי סעיף 11 לחוק העיקרי יבוא:
- "בדיקה גנטית לקשרי משפחה בלא הסכמת נבדק" (א) 11א. (א) ציווה בית המשפט לענייני משפחה על עריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה בלא הסכמת נבדק לפי סעיף 128, יינתן לנבדק הסבר בדבר אופן עריכת הבדיקה והשפעתה על גופו; הוראות סעיפים 11, 12(א) ו-25 לא יחולו על בדיקה כאמור.
- (ב) אין בצו כאמור בסעיף קטן (א) כדי לחייב בעל מקצוע רפואי לעשות פעולה שהנבדק מסרב בפניו לעשייתה.
4. במקום כותרת פרק ה' יבוא:
- "פרק ה': עריכת בדיקה גנטית לקטין, לחסוי או לפסול דין, לשם אבחון וטיפול רפואי ולשם מחקר"
5. אחרי פרק ה' לחוק העיקרי יבוא:
- "פרק ה' 1: עריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה"
- עריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה (בפרק זה – בדיקה) אלא לפי צו של בית משפט לענייני משפחה (בפרק זה – בית המשפט), ובהתאם להוראות פרק זה.
- הסכמה לעריכת בדיקה (א) 28ב. (א) (1) לא יורה בית המשפט על עריכת בדיקה לפי פרק זה, אלא אם כן נתן הנבדק את הסכמתו לכך; היה הנבדק קטין, חסוי או פסול דין, נדרשת הסכמת האחראי עליו לעריכתה, ואם מלאו לקטין 16 שנים – נדרשת גם הסכמתו.

* התקבל בכנסת ביום י"ט בתמוז התשס"ח (22 ביולי 2008); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 203, מיום כ"ב בשבט התשס"ח (29 בינואר 2008), עמ' 158.
1 ס"ח התשס"א, עמ' 62; התשס"ה, עמ' 500.

(2) לא יורה בית המשפט על בדיקה לקטין, לחסוי או לפסול דין אלא לאחר שמיעת עמדתו, בהתאם לגילו ולמידת בגרותו או ליכולותיו, לפי העניין, אלא אם כן שוכנע, מנימוקים שיירשמו, כי שמיעת עמדתו עלולה לפגוע בטובתו.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), היה קטין הורה או שנטען לגביו כי הוא הורה (בסעיף קטן זה – קטין הורה), רשאי בית המשפט, מטעמים שיירשמו, הקשורים בטובת הקטין ההורה, להורות על עריכת הבדיקה בלא הסכמת האחראי על הקטין ובלא נוכחותו של האחראי בעת מתן ההסבר לקטין ההורה כאמור בסעיף זה, ובלבד שהקטין ההורה נתן את הסכמתו לעריכת הבדיקה.

בדיקה בעובר 28ג. בלי לגרוע מהוראות פרק זה, לא יורה בית משפט על עריכת בדיקה בחסוי שהוא עובר אלא לאחר ששקל את הצורך בעריכת הבדיקה עוד בתקופת ההריון, והאישה הנושאת את העובר נתנה הסכמה מדעת לעריכת הבדיקה, לאחר שהוסברו לה הסיכונים שבעריכת הבדיקה, לה ולעובר; לא נתנה אישה כאמור את הסכמתה להיבדק, לא יחולו הוראות סעיף 28ח(ב).

צו לעריכת בדיקה 28ד. (א) בכפוף להוראות סעיף 28ה, היתה אמו של קטין, חסוי או פסול דין רשומה במרשם האוכלוסין, על פי חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965², כמי שהיתה נשואה, בתוך 300 ימים שלפני יום לידת הקטין, החסוי או פסול הדין, לאדם שממצאי הבדיקה עלולים לשלול את אבהותו או לקבוע את אבהותו של אדם זולתו או היה אדם רשום במרשם כאמור כאביו של קטין, חסוי או פסול דין וממצאי הבדיקה עלולים לשלול את אבהותו או לקבוע את אבהותו של אדם זולתו, לא יורה בית המשפט על עריכת הבדיקה, אלא אם כן שוכנע שיש בעריכתה צורך ממשי הגובר על פגיעה שעלולה להיגרם כתוצאה מהבדיקה.

(ב) בבוא בית המשפט להורות על עריכת בדיקה לפי סעיף קטן (א), יביא בחשבון, בין השאר, שיקולים אלה:

(1) קיומו של חשש לפגיעה בקטין, בחסוי או בפסול הדין, לרבות לפי דין דתי, כתוצאה מהבדיקה;

(2) אפשרות לערוך את הבדיקה בדרך שתקבע את קשרי המשפחה כך שהפגיעה בזכויות הקטין, החסוי או פסול הדין, תצומצם או תימנע.

צו לעריכת בדיקה 28ה. (א) (1) ראה בית המשפט, בעצמו או לפי טענתו של בעל דין, ולאחר ששמע את עמדת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו בעניין, כי ממצאי הבדיקה עלולים לפגוע בכשרותו לפי דין תורה לנישואין של קטין, חסוי, לרבות חסוי שהוא עובר, או פסול דין, עקב חשש לממזרות לפי

² ס"ח התשכ"ה, עמ' 270.

דין תורה, יפנה לנשיא בית הדין הרבני הגדול לקבלת חוות דעתו בעניין החשש האמור ובדבר האפשרות לערוך את הבדיקה באופן שימנע את הפגיעה; הפנייה תיעשה בלא ציון שמות ופרטים מזהים.

(2) נשיא בית הדין הרבני הגדול יעביר את חוות דעתו כאמור בפסקה (1) ליועץ המשפטי לממשלה; היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו יביא לפני בית המשפט את עמדתו בעניין לאחר שקיבל את חוות הדעת האמורה.

(3) פנה בית המשפט לנשיא בית הדין הרבני הגדול לפי פסקה (1) לעניין בדיקה בחסוי שהוא עובר, יעביר נשיא בית הדין הרבני הגדול את חוות דעתו ליועץ המשפטי לממשלה כאמור באותה פסקה בתוך חמישה ימי עבודה, והיועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו יביא לפני בית המשפט את עמדתו בעניין לפי פסקה (2) בתוך חמישה ימי עבודה מיום שקיבל את חוות הדעת האמורה.

(4) נוכח בית המשפט, לאחר שהיועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו הביא לפניו את עמדתו לעניין עריכת בדיקה כאמור בפסקה (2), כי ממצאי הבדיקה עלולים לפגוע בכשרותו של קטין, חסוי, לרבות חסוי שהוא עובר, או פסול דין, כאמור בפסקה (1), וכי אין דרך לערוך את הבדיקה באופן שימנע את הפגיעה, לא יורה על עריכת הבדיקה, אלא אם כן מצא כי יש צורך בעריכת הבדיקה לשם מניעת סכנה לחיי אדם או נכות חמורה בלתי הפיכה לאדם.

(ב) ראה בית המשפט כי ממצאי הבדיקה עלולים לפגוע בכשרותו לפי דין תורה לנישואין של בגיר, עקב חשש לממזרות לפי דין תורה, וכי אין דרך לערוך את הבדיקה באופן שימנע את הפגיעה, לא יורה על עריכת הבדיקה אלא לאחר שהפנה את בעלי הדין ליחידת הסיוע לשם קבלת הסבר בדבר המשמעות של עריכת הבדיקה, לגביו ולגבי קרוביו; בסעיף קטן זה, "יחידת הסיוע" – יחידת הסיוע שהוקמה לפי סעיף 5 לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995.⁵

(א) על אף האמור בסעיף 228, רשאי בית המשפט לצוות על עריכת בדיקה, למעט בדיקה לפי סעיף 228, גם בלא הסכמת הנבדק, אם נוכח כי התקיימו התנאים לעריכתה לפי סעיף 228, 228 או 228, ובלבד שהתקיימו כל אלה:

- (1) בית המשפט שוכנע כי יש סיכוי סביר לנכונות טענות המבקש בדבר קשרי המשפחה הנטענים;
- (2) ניתנה לנבדק הזדמנות להשמיע את התנגדותו למתן הצו.

בדיקה בלא
הסכמת הנבדק

128.

⁵ ס"ח התשנ"ה, עמ' 393.

(ב) לא יורה בית המשפט על עריכת בדיקה כאמור בסעיף קטן (א). לקטין, לחסוי או לפסול דין, אם הוא או האחראי עליו לא נתנו את הסכמתם לעריכת הבדיקה, אלא אם כן מינה לו עורך דין או אפוטרופוס לדין אשר ייצגו בהליכים שלפניו, ככל שהקטין, החסוי או פסול הדין אינו מיוצג על ידי עורך דין מטעמו.

(ג) לא יורה בית המשפט על עריכת בדיקה לפי סעיף זה אלא בדרך של בדיקה חיצונית; לענין זה, "בדיקה חיצונית" – כל אחת מאלה:

- (1) לקיחת דגימת תאים מחלקה הפנימי של הלחי;
- (2) לקיחת דגימת רוק;
- (3) לקיחת דגימת שיער, לרבות שורשיו, ולמעט שיער מחלקים מוצנעים של הגוף;
- (4) לקיחת דגימה חיצונית אחרת שיקבע השר, בצו, לאחר התייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת המדע.

(ד) ציווה בית המשפט על עריכת בדיקה לפי הוראות סעיף זה, יכול שהבדיקה תיערך בדרך שאינה בדיקה חיצונית, אם הנבדק נתן את הסכמתו לכך.

אופן עריכת הבדיקה 128. (א) בלי לגרוע מהוראות כל דין, בדיקה לפי פרק זה תיערך בדרך

ובמקום שיבטיחו שמירה מרבית על כבוד האדם, על פרטיותו ועל בריאותו, ובמידה המועטה האפשרית של אי-נוחות.

(ב) בדיקה תיערך אך ורק במכון גנטי או במעבדה לבדיקות גנטיות, בישראל, שהמנהל הכיר בהם, בהודעה ברשומות, לצורך ביצוע בדיקות לפי פרק זה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), רשאי בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות כי בדיקה תיערך במעבדה שאינה בישראל, ובלבד ששוכנע כי מתקיימים כל אלה:

(1) אין מכון גנטי או מעבדה לבדיקות גנטיות בישראל שהוכרו לפי סעיף קטן (ב) שניתן לערוך בהם את הבדיקה;

(2) אותה מעבדה מקיימת, בקירוב המרבי, את התנאים לפי חוק זה לרישוי מעבדה לבדיקות גנטיות ולהכרה לצורך ביצוע בדיקות לפי פרק זה;

(3) יש אפשרות, במידת הצורך, לחקור את עורך הבדיקה על אופן עריכתה, ולהבטיח את שמירת הראיות על אופן עריכתה ועל ממצאיה.

סירוב להיבדק 28. (א) סירב אדם להיבדק לאחר מתן צו כאמור בסעיף 28,

יחולו הוראות סעיף 6 לפקודת ביזיון בית משפט⁴; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על קטין, חסוי או פסול דין.

⁴ חוקי א"י, כרך א', (ע) 332, (א) 356.

(ב) בית המשפט רשאי להסיק מסירוּבו של אדם להיבדק כל מסקנה הנראית לו מוצדקת בנסיבות העניין, לרבות בדבר קביעת קשרי המשפחה הנטענים כלפי אותו אדם.

528. (א) על אף הוראות סעיף 14, נערכה בדיקה לפי פרק זה, לא יימסרו תוצאותיה אלא לבית המשפט שהורה על עריכתה.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיפים 68(ה) ו-70 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984⁵, רשאי בית המשפט, לאחר שהובאה לפניו עמדת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו בעניין –

(1) לאסור את גילויין או את פרסומן של תוצאות הבדיקה, את גילוי שמו של מי שבעניינו נערכה הבדיקה או כל דבר אחר העשוי להביא לזיהויו, ואת תוכנם של מסמכים שהוגשו לו באותו עניין;

(2) לא לגלות לבעלי הדין, כולם או חלקם, את תוצאות הבדיקה.

528. (א) על אף החלטת בית משפט לפי סעיף 28ט(ב)(1), רשאי בית דין דתי הדין בעניין שבסמכותו על פי כל דין, להורות לבעל דין להגיש לו תוצאות בדיקה שנערכה לפי צו של בית משפט בהתאם להוראות פרק זה, ובלבד שהתקיימו כל התנאים הנדרשים לשם מתן צו לעריכת בדיקה על ידי בית הדין, כאמור בסעיף 28י"ד; הורה בית דין דתי להגיש לו תוצאות בדיקה כאמור, אין בכך כדי לגרוע מהחלטת בית המשפט לפי סעיף 28ט(ב)(1) כלפי כל גורם אחר.

(ב) על אף החלטת בית משפט לפי סעיף 28ט(ב)(2), תוצאות בדיקה שניתנה לגביה החלטת בית משפט כאמור לא יהיו חסויות בפני בית דין רבני הדין בעניינם של בעלי דין בעניין שבסמכותו על פי כל דין, ובלבד שהתקיימו כל התנאים הנדרשים לשם מתן צו לעריכת בדיקה על ידי בית הדין, כאמור בסעיף 28י"ד; אין בהוראה זו כדי לגרוע מהחלטת בית המשפט לפי סעיף 28ט(ב)(2) כלפי בעלי הדין שבעניינם ניתנה.

528.יא. לא יעשה אדם שימוש בדגימת DNA ששימשה לבדיקה, או בתוצאות בדיקה, אלא למטרה שלשמה נערכה הבדיקה.

528.יב. תוצאות בדיקה שנערכה בלא צו שנתן בית משפט או בית דין דתי לפי פרק זה או שנערכה בניגוד להוראות סעיף 28ז(ב) או (ג), לא יובאו לפני בית משפט, בית דין דתי או כל ערכאה שיפוטית אחרת, ולא יהיו קבילות כראיה.

528.יג. קביעה שקבע בית משפט לפי בדיקה לא תחייב בית דין דתי, וקביעה שקבע בית דין דתי לפי בדיקה לא תחייב בית משפט או בית דין דתי אחר; בסעיף זה, "בית משפט" – כמשמעותו בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984.

מסירת תוצאות
בדיקה, איגילוי
ואיסור פרסום

העברת תוצאות
בדיקה לבית דין דתי

שימוש בדגימת
DNA ובתוצאות
בדיקה

תוצאות בדיקה
שנערכה בלא צו

דינה של קביעה של
בית משפט או של
בית דין לפי בדיקה

⁵ ס"ח התשמ"ד, עמ' 198.

תחולת הפרק על
בתי הדין הדתיים

28. זיד. (א) על אף הוראות סעיף 28א, רשאי גם בית דין דתי, בעניין שבסמכותו על פי כל דין, ליתן צו לעריכת בדיקה בעניין שנדון לפניו, אם כל הנבדקים נתנו את הסכמתם לבדיקה לפי סעיף 28ב והתקיימו כל התנאים האמורים בפרק זה; כל ההוראות החלות על בית המשפט ועל קביעותיו לפי פרק זה יחולו על בית הדין הדתי.

(ב) צו לפי סעיף קטן (א) יינתן באישור מראש של ראש בית הדין הדתי הדין בעניין.

העברת תוצאות
בדיקה לבית משפט

28. טו. (א) על אף החלטת בית דין דתי לפי סעיף 28ב(1), רשאי בית משפט להורות לבעל דין להגיש לו תוצאות בדיקה שנערכה לפי צו של בית הדין הדתי בהתאם להוראות פרק זה, ובלבד שהתקיימו כל התנאים הנדרשים לשם מתן צו לעריכת בדיקה על ידי בית המשפט, כאמור בפרק זה; הורה בית משפט להגיש לו תוצאות בדיקה כאמור, אין בכך כדי לגרוע מהחלטת בית הדין הדתי לפי סעיף 28ב(1) כלפי כל גורם אחר.

(ב) על אף החלטת בית דין דתי לפי סעיף 28ב(2), לא יהיו תוצאות בדיקה כאמור חסויות בפני בית משפט הדין בעניינם של בעלי דין כאמור, ובלבד שהתקיימו כל התנאים הנדרשים לשם מתן צו לעריכת בדיקה על ידי בית המשפט, כאמור בפרק זה; אין בהוראה זו כדי לגרוע מהחלטת בית הדין הדתי לפי סעיף 28ב(2) כלפי בעלי הדין שבעניינם ניתנה.

המצאה ליועץ
המשפטי לממשלה

28. טז. העתק מכל בקשה לעריכת בדיקה לפי פרק זה וכן בקשה להעברת תוצאות בדיקה לפי סעיפים 28 ו-28טו, יומצא ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו.

זיז. שר המשפטים רשאי לקבוע סדרי דין בהליכים לפי פרק זה." סדרי דין

תיקון סעיף 38

6. בסעיף 38 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), אחרי פסקה (6) יבוא:

"(7) עורך בדיקה גנטית לקשרי משפחה שלא לפי צו של בית משפט או של בית דין דתי, שניתן לפי פרק ה'1;

(8) מוסר תוצאות בדיקה גנטית לקשרי משפחה בניגוד להוראות סעיף 28ט(א);

(9) מגלה או מפרסם דבר שגילוי או פרסומו נאסר על ידי בית משפט או בית דין דתי, לפי סעיף 28ט(ב);";

(2) בסעיף קטן (ג) –

(א) פסקה (1) – תימחק;

(ב) אחרי פסקה 5 יבוא:

"(א5) עושה שימוש בדגימת DNA או בתוצאות בדיקה גנטית לקשרי משפחה שלא למטרה שלשמה נערכה הבדיקה, בניגוד להוראות סעיף 28יא";

(1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "וכן רשאי הוא כאמור, ובהסכמת שר המשפטים, להתקין תקנות לעניין תעריפים מרביים לעריכת בדיקות גנטיות לקשרי משפחה לפי פרק ה'1";

(2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם השר ובאישור ועדת המדע, לקבוע הוראות לעניין אופן התייעוד של מהלך בדיקה גנטית לקשרי משפחה, שמירת תוצאותיה והעברתן לבית משפט לענייני משפחה או לבית דין דתי, לפי הוראות פרק ה'1."

8. תחילתו של חוק זה ארבעה חודשים מיום פרסומו.

תחילה

יעקב בן-יזרי
שר הבריאות

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

חוק מוסדות חינוך תרבותיים ייחודיים, התשס"ח-2008*

פרק א': הגדרות

הגדרות

1. בחוק זה –

"חוק לימוד חובה" – חוק לימוד חובה, התש"ט-1949;

"מוסד חינוך" – כהגדרתו בחוק לימוד חובה;

"מוסד חינוך תרבותי ייחודי" – מוסד חינוך שלומדים בו תלמידים בכיתות ט' עד י"ב, כולן או חלקן, שניתן בו חינוך שיטתי הנובע מאורח חייה של הקבוצה התרבותית הייחודית הלומדת בו בהתאם למאפייניה הייחודיים, וקיבל הכרה לפי סעיף 2; "קבוצה תרבותית ייחודית" – קבוצת אוכלוסייה שיש לה מאפיינים תרבותיים ייחודיים והיא אחת מאלה:

(1) קבוצת האוכלוסייה החרדית שתלמידיה לומדים בישיבה לימודי קודש לפי ההלכה היהודית;

(2) קבוצת אוכלוסייה אחרת שקבע השר, בצו, באישור ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת;

"השר" – שר החינוך.

פרק ב': הכרה במוסדות חינוך תרבותיים ייחודיים ותקצובם

2. (א) אדם המבקש להכיר במוסד חינוך כמוסד חינוך תרבותי ייחודי, רשאי לפנות אל השר בבקשה להכרה, לפי הוראות שקבע השר, באישור ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת (להלן – בקשת הכרה).

* התקבל בכנסת ביום כ' בתמוז התשס"ח (23 ביולי 2008); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 239, מיום כ' בסיוון התשס"ח (23 ביוני 2008), עמ' 350.
1 ס"ח התש"ט, עמ' 287.